

Rozporządzenie akcją zdematerializowaną. Część II

W pierwszej części artykułu analizie poddane zostały ogólne regulacje dotyczące rozporządzania akcją, w tym w szczególności zasada zbywalności akcji. Jak to już zostało zasygnalizowane, zasada ta umożliwiła wykształcenie się kategorii publicznych spółek akcyjnych. Co istotne, zbywanie akcji takich spółek podlega szczególnym regulacjom. Właśnie o tych regulacjach będzie mowa w niniejszej części artykułu.

Przede wszystkim warto wskazać, że zgodnie z art. 4 pkt 20) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych przez spółkę publiczną rozumie się, co do zasady, spółkę, w której co najmniej jedna akcja jest zdematerializowana w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. obrotu instrumentami finansowymi [UIF].

Dematerializacja akcji w rozumieniu UIF polega na tym, że akcja nie ma formy dokumentu, ale podlega rejestracji w depozycie papierów wartościowych (por. art. 5 ust. 1 a) UIF oraz T. Sójka (red.), komentarz do UIF, art. 5, Lex), przy czym dla porządku należy wskazać, że zgodnie z art. 3 ust. 1 lit a) UIF przez papiery wartościowe rozumie się m. in. właśnie akcje.

Istotą akcji zdematerializowanej jest jednak nie tylko fakt, że nie ma ona formy dokumentu, ale również sposób przeniesienia takiej akcji. O ile bowiem w przypadku akcji mających formę dokumentu dla przeniesienia akcji konieczne jest przeniesienie posiadania dokumentu (obok innych wymagań, odmiennych dla akcji imiennych oraz na okaziciela), o tyle przeniesienie akcji zdematerializowanej następuje w wyniku zawarcia umowy zobowiązującej, z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu na rachunku papierów wartościowych (por. art. 7 ust. 2 UIF). Wskazać przy tym należy, że dokonanie zapisu na rachunku papierów wartościowych na podstawie umowy zobowiązującej następuje po dokonaniu zarejestrowania przeniesienia akcji pomiędzy odpowiednimi kontami depozytowymi (por. art. 7 ust. 4 UIF).

Na tle powyższego należy zatem odnotować, że umowa dotycząca akcji zdematerializowanej jest umową o skutku zobowiązująco-rozporządzającym w tym znaczeniu, że rozporządzenie akcją nie wymaga dodatkowej umowy o skutku rozporządzającym. Jednocześnie jednak zaistnienie skutku rozporządzającego takiej umowy uzależnione jest od zdarzenia faktycznego (będącego warunkiem prawnym) w postaci dokonania odpowiedniego zapisu na rachunku papierów wartościowych (por. T. Sójka, op. cit., art. 7 UIF). Można stwierdzić, że dokonanie zapisu stanowi ekwiwalent wydania dokumentu jako przesłanki zbycia akcji w formie dokumentowej.

Tytułem komentarza należy wskazać, że to właśnie dematerializacja akcji stanowi warunek realizacji transakcji w obrocie zorganizowanym tj. w obrocie papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi dokonywanymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rynku regulowanym (m. in. na rynku giełdowym) albo w alternatywnym systemie obrotu (por. art. 3 pkt 9 UIF oraz S. Sołtysiński (red.) Kodeks spółek handlowych, komentarz, art. 339 Ksh, Legalis).

Autor:
Paweł Mickiewicz

Autor:
Piotr Regulski